

(א) ב"ב קט. (ב) [לקמן ט.].
(ג) לקמן כ. ב"ב קיג.
(ד) רבינו רש"ל (ה) [עין
רש"ל, ו] [לקמן ט.].
(ו) [רש"ל, ח] שהגבחה.
(ז) רש"ל (ט) דף קיג.
(ח) [נדב"ס, ט] ב"ב
קכג. (י) [ד"ה אמאי].

תורה אור השלם

1 וכן תעשה לחמרו וכן
תעשה לשמלתו וכן
תעשה לכל אברת אחיך
אשר תאבד ממנו
ומצאתה לא תוכל
להתעלה: ודברים כב ג

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה היו וכו'
אמא דרוכב ומנאי:

גליון הש"ס

תום' ד"ח וזה ב"י התם
ה"ם וכו'. ע"ן לקמן דף
קטו ע"א מוס' ד"ה וכו':

מוסף רש"י

ומצאתה. שהיא קריה
מנאי, דאתאי לידיה
משמע. ואפילו הכי אחך
ולא עובד טובים, ולמך
שאבדת כעני מותרת, ולא
חומא כי אמעט אבדת
כעני מלכות אחיה
אמעט, אבל אי נקטה חייב
לאסוריה (לקמן כ.ו).
ואמרי לה כד'. שם מסת
(גיטין פה).

שנים אוהוין פרק ראשון בבא מציעא

ב.

עין משפט
נר מצוה

א א מ"י פ"ט מהלכות
טוען וטעון הל' ז סמג
עשין לה טוש"ע ח"מ ס'
קלח סעיף א:
ב ב מ"י שם הלכה ח
טוש"ע שם סעיף ב:
ג ג מ"י שם הלכה ז
טוש"ע שם סעיף א:
ד ד מ"י פ"ז מהלכות
גילה ואבדה הל' א
סמג עשין עד טוש"ע ח"מ
ס' רמח"ל סעיף א:
ה ה מ"י פ"ב מהלכות
מכירה הל' ד ועין
בהשגות ובמ"מ סמג עשין
פכ טוש"ע ח"מ ס' רכב
סעיף א:

שנים אוהוין בטלית. אידי דאיידי בהגזל בתרא (ב"ב דף ק"ע).
מחלוקת נסורת נגר ובעל הצית דקתני צמעד הכי
אלו שלו וכשילי הכי אלו של בעל הצית תני הכא נמי דיני
חלוקות ואע"ג דבתרי מסכתא אין סקר למשנה (א) ואיכא מ"ד כולה
נויקין ללו חדא מסכתא הוא ה"מ
לענין מחלוקת ואח"כ סתם לפי שרבי
לא היה לומד כסדר אלא כמו שהיו
חפצים התלמידים אבל כשחזרם על
הסדר חזרם וזריך בכל מסכתא
טעם למה נשנית אחר שלפניה
כדדייק בריש מסכת שבוטות (דף כ:)
מכדי תנא ממכות קסליק כו' וכן
בסוטה (דף כ:).

ויחלוקו. תימה דמאי שנא
מההיא דארצא דלמנר
כל דלגיס גבר פרק חוקת הצנים
(ב"ב דף לז: ושם) וי"ל דלוחוין שאני
דחשיב כאלו כל אחד יש לו זה זולתי
החלי דלגן סהדי דמאי דתפיס האי
ידיה הוא וכן צמנה שלישי דמדמי
בגמרא לטלית חשיב שהוא שהנפקד
תופס צחוקת שניה כאלו הם עצמם
מוחזקים זו לכך משני דהתם ודאי
דמד מינייהו הוא ואין החלוקה יכולה
להיות אמת ולכן יהא מונח אבל
טלית דאיכא למימר דתרווייהו הוא
יחלוקו וכן שנים אדוקים צטנר
דמדמי לקמן (דף ק"א) למתני משום
דשניה אדוקים זו דהחלוקה יכולה
להיות אמת דאפשר שפרע לו החלי
וצמנה אין דרך שיקנה לו החלי אחרי
שהוא ציד תצירו אבל דארצא אע"ג
דאפשר שהיא של שניהם כיון דאין
מוחזקין זו הוי דינא כל דלגיס גבר
ולסומכוס אע"ג דאין מוחזקין זו ואין
החלוקה יכולה להיות אמת היכא
דאיכא דררא דממונא פירוש שבלא
טענותיהם יש ספק לצית דין יחלוקו:
וזה נושא רביע. וא"ת יהא נאמן
דחלי שלו מיגו דאי צעי אמר
כולה שלי כדלמרי' בגמ' (לקמן דף ט.)
האי מיגו גופיה לפטרו משבועה אי
לא משום דאיערומי קמערים ומפרש
ריצ"ס דמיגו להויאל לא אמרי' דחליו
השני מוחזק זה כמו זה וההיא דחוקת
הצנים (ב"ב דף לז: ושם) דגחין ולחיש
ליה לרבה אין שטרלא מעליא הוא
ומיגו שטרלא מעליא הוא לי צדי
ואצד והימניה רבה להויאל צמיגו דאי
צעי אמר שטרלא מעליא הוא ה"מ
היינו טעמא משום דאפי' הוא שתיק
רק שלא היה מודה שהוא מזויף היה
נאמן כי החתימה היתה נכרת לעומדים
שם ורז יוסף אית ליה דאפילו מיגו
לא הוא כיון שטענה ראשונה שהוא
טוען צהאי שטרלא הוא שקר ואין
לומר מיגו אלא היכא שטענמו

**אוהוין בטלית זה אומר אני מצאתיה וזה
אומר אני מצאתיה זה אומר כולה שלי וזה
אומר כולה שלי זה ישבע שאין לו בה פחות
מחציה וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
ויחלוקו יזה אומר כולה שלי וזה אומר חציה
שלי האומר כולה שלי ישבע שאין לו בה
פחות משלשה חלקים והאומר חציה שלי
ישבע שאין לו בה פחות מרביע זה נוטל
שלשה חלקים וזה נוטל רביע (ב"ב דף ק"ט)
היו שנים
רוכבין על גבי בהמה או שהיה אחד רוכב
ואחד מנהיג זה אומר כולה שלי וזה אומר
כולה שלי זה ישבע שאין לו בה פחות מחציה
וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה ויחלוקו
בזמן שהם מודים או שיש להן עדים חולקין
בלא שבועה: **גמ'** למה לי למתנא זה אומר
אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה זה אומר
כולה שלי וזה אומר כולה שלי ליתני חדא
חדא קתני זה אומר אני מצאתיה וכולה שלי
וזה אומר אני מצאתיה וכולה שלי וליתני אני
מצאתיה ואנא ידענא דכולה שלי אי תנא אני
מצאתיה הוה אמינא מאי מצאתיה ראיתיה
אע"ג דלא אתאי לידיה בראיה בעלמא קני
תנא כולה שלי דבראיה לא קני ומי מצית
אמרת מאי מצאתיה ראיתיה (ב"ב דף אמר
רבינאי) ומצאתה דאתאי לידיה משמע אין
ומצאתה דקרא דאתא לידיה משמע ומיהו
תנא לישנא דעלמא נקט ומדחוי ליה אמר
אנא אשכחית ואע"ג דלא אתאי לידיה בראיה
בעלמא קני תני כולה שלי דבראיה בעלמא
לא קני לה וליתני כולה שלי ולא בעי אני
מצאתיה אי תני כולה שלי הוה אמינא
בעלמא דקתני מצאתיה בראיה בעלמא קני
תנא אני מצאתיה והדר תנא כולה שלי
דממשנה יתירה אשמעינן דראיה לא קני ומי
מצית אמרת חדא קתני והא זה וזה קתני זה
אומר אני מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה
זה אומר כולה שלי וכו' אמר רב פפא ואיתמא**

שנים אוהוין בטלית. דוקא אוהוין דשניהם מוחזקים זה ואין
לוה כח זה יותר מזה שאילו היתה ציד אחד לצדו הוי אידך
המוציא מחזירו ועליו להציא צדדים שהיא שלו ואינו נאמן זה
ליטול בשבועה: זה אומר כולה שלי. בגמרא מפרש למאי תנא
תמרי: זה ישבע. מפרש בגמרא
אמאי תקון יי האי לישנא בהך
שבועה: וזה אומר חציה שלי. מודה
הוא שהחלי של תצירו ואין דנין אלא
על חציה הלכך זה האומר כולה שלי
ישבע כו' כמשפט הראשון מה שכן
דנין עליו נצבעין שניהם שאין לכל אחד
צו פחות מחציו ונוטל כל אחד חציו:
היו שנים רוכבין כו'. לאשמעינן
אמא (ב"ב דף קטו) ומנהיג שניהם שוין
לקנות צמנה מן ההפקד: בזמן שהם
מודין. בגמרא (דף ק"ט) מפרש
[דכחין] אשמעינן דהמגביה מציאה
לחזירו קנה תצירו: **גמ'** ראייה.
קודם (ה) שהגבחה אומה: צריאה
קני. מדקתני יחלוקו: **סנא כולה שלי.**
צחוקת גמורה שהגבחה תמילה ואתה
תפסת מידי משוכתי צה: והאמר
רבינאי. צבא קמא בהגזל ומאכילי:
ומאסא דאמא לידיה משמע. ואפי'
הכי אחיך (ב"ב דף קטו) ולא עובד טובים ולא
תימא כי מיעט רחמנא עובד טובים
היכא דלא אתאי לידיה דישאל
לא מיחייב למטרע עלה ולאסוריה
אלא אמא לידיה מיחייב להחזירה
דלצידתו אסורה: **סנא לישנא דעלמא**
נקט. אי לא הדר תנא כולה שלי
הוה אמינא מאי מצאתיה דקתני תנא
לשון צני אדם אחו צמשתנו ולא
לשון המקרא והרצה צני אדם קורין
לה מציאה משעת ראייה: **צעלמא**
דקתני מלמא. צ"מ ששניו שהמוציא
מציאה קנאה הוה אמינא דמציאה
קני לה משעת ראייה דלא אשמעינן
שום תנא דלא קני לה אלא בהגבחה
להכי אשמעינן הכא ממשנה יתירה:
והא זה וזה קתני. גבי מלמא תנא
זה אומר וגבי כולה שלי קתני זה אומר
ואי חדא הוא הכי אצעי ליה למתני
זה אומר מלמא וכולה שלי: **צמקח**
וממכר. קנייתיה מיד פלוני דוקא מקח
וממכר הוא דלמרינן יחלוקו
בשבועה דאיכא למימר שניהם קנאוה
ולשניהם נתרצה המוכר אבל זה אומר
אני ארצתיה זה אומר אני ארצתיה
לא יחלוקו דודאי חד מינייהו רמאי הוא
ותהא מונחת עד שיצא אליהו:
דמורה

רב שימי בר אשי ואמרי לה (ב"ב דף ק"ט) רישא במציאה (ב"ב דף ק"ט) רישא במקח וממכר וצריכא
ראשונה היא אמת מיגו שהיה טוען אחרת ולכן אינו מיגו אפילו להחזיק כגון צעודא קמייתא וא"ת וימא דאין ספק מוציא מידי ודאי
דהאומר כולה שלי יש לו זולתי חציה והאומר חציה שלי ספק אס לא יש לו זה כלום כדלמרינן צפרק החולץ (בבבא דף ק"ט). ספק ויצם שצאו לחלוק
צנכסי ספק ספק אמר אנה צר מתנא אנה ואית לי פלגא ויצם אמר את צרא דידי ולית לך ולא מידי הוה ליה יצם ודאי וספק ספק ואין ספק
מוציא מידי ודאי וי"ל דהתם יצם שהוא צנו של ספק הוא ודאי יורשו ולא יוציא הספק מספק ממונו אבל הכא אין ספקא מה שהוא ודאי צחליו
שיועיל לו לחציו השני: **בראיה בעלמא קנה.** אע"ג דקתני צמנתי (לקמן דף ט.) ראה את המציאה ואמר לחזירו תנה לי דלא קנה צריאה
וכן ראה את המציאה ונפל עליה (לקמן דף י.) קתני נמי דלא קני מצי למדחי כיון דאמר תנה לי או שנפל עליה גלי דעתיה דלא ניחא ליה למקני
עד שיגיע לידו: **דבראיה בעלמא לא קני.** והא דלמרי' צפרק הצית והעלייה (לקמן דף ק"ט). (שם) הצטה צהפקר קני היינו עששה מעשה
כל דהו כגון שגדר גדר קטן: **והא זה וזה קתני.** איכא דוכמי דפריך כי האי גוונא ואיכא דוכמי דלא פריך: **ועי' מוס' צטורות דף לא: ד"ה א"כ:**

ב: שנים אוהזין פרק ראשון בבא מציעא

ו א מ"י פ"כ מהלכות
מכירה הלכות ד ועיין
בהשגות ונתי"מ סמך עשין
פנ טו"ע ח"מ סי' רכב
ספקי א:

רבינו הגאון

ואמרו אי הכי נשאל
למוכר למי מהן מוכר
וממי קבל דמיה ושנינו
באומר לא ידעתי ואמר
ששנינו תבעה ממני
לקנותה ואמרתיה להן מי
שיתן לי דמיה הרי היא
מכורה ונתן לי א' מהן
דמים והא' השליך תבעה
לפני ולקחו הטילה ואינו
יודע מי מהן שנתן ומי
שהשליך כגון זה שנינו
שנתן נשבעין וחולקין.
וכיון שא' הוא שקנה והא'
טוען בשקר וחתי הנא
שנתן נשבעין ונחלקין
נוטלין בלא שבועות
מכלל דבאי תנא לא
חייש לשבועת שור של
אחד מהן. מהני הלא
כגון נס דאי בן נס
הוא חייש וקתי שניהן
נוטלין בלא שבועות. דברי
בן נס הן בשבועות
פרק כל הנשבעין שבתורה
הלכה וחזוני על פסק.
ודחינן אפי' תימא בן
נס [הכא] איכא למימר
דלמא תרוייהו בחדא
אגבהו וה"ה בקנייתא
שניהן כא' קנאו ואין
ביניהן שבועת שור. תוב
אמרו לימא מהני הלא
המוטב בספק חולקין ממון
שבועה דהני שור שנתן
את הפרה ונמצאת עוברת
בצדה וכו'. ואמרו בגמ'
אריי אמר שמואל זו
דברי סומכוס אבל חכמים
אומרים זה כלל [גדול]
ברין המוציא מחבירו
עליו הראיה. תנא נמי
הכי שור שנתן את הפרה
ונמצא עוברת בצדה
ואינו יודע אם עד
שלא נגחה ילדה ואם
משנחנה ילדה משלם
ח"ו לפרה ורביע נזק
לולד דברי סומכוס וחכמי
המע"ה. ואמרי' אלא מאי
מהני אינה כסומכוס
אלא כרבנן אמאי נשבעין
והא המוציא מחבירו
היכא תפיס חד ואיך
טעין עליה אמור רבנן
המע"ה. הכא דתרוייהו
תפיס לה אמר רבנן
חולקין בשבועה. אלא
אי אמרת סומכוס השתא
ומה התם דלא תפיס
תרוייהו וכו'. דברי רבה
בר [רב] הונא דאמר אמר
סומכוס אפי' ברי וברי
בהמליף פה בחמור
כפי השואל את הפרה
ודברי ר' חייא בר אבא
אמר סומכוס אפי' ברי
וברי כרבה בר [רב] הונא
בסוף פ' המניח את הכר.

אי תנא מציאה. משום דמורה ואמר חזרתי לאו מידי חסר לכך
תפיס אע"ג שידוע שחזרו מאלה ורמו רבנן שזוהי עליה כדי
שיפרוש אבל מקח וממכר דליכא למימר הכי שאם יודע שחזרו קנאה
לא היו תפיס ומדתיפס בה סבור שלו הוא ומתלזה המוכר כדמסיק
לקמן דנקיט זוזי מתרוייהו אימא לא
ישבע דמשום שזוהי לא יפרוש שהרי
סבור הוא לומר אמת קמ"ל דאפ"ה
ישבע והיכא שודאי אינו סבור לומר
אמת כגון דקא טעין כל אחד אני
ארגמיה שאחד מהן טוען שקר
בזמני או כגון שנים אדוקין בשטר
דלקמן (דף טז). התם פשיטא דחולקו
בשזוהי דע"י שזוהי ולא יפרוש
דחשיד אממונא לא חשיד אשזועתא:
ולרזי זוזי ממאן נקט. פרש"י
נשאל למוכר ואע"ג דאין
המוכר נאמן כשאין מקחו צידו כדאי'
בעשרה יוספין (קדושין דף עג: ושם ד"ה
גד"ה) ה"מ דנקיט מתרוייהו אבל
בדנקיט מחד נאמן אפילו אין מקחו
צידו וגרסינן בתר הכי ולא ידעינן
וזחנס דחק לפרש כן דהכא פריך
ספיר דאע"ג דאין מקחו צידו נאמן
הוא כעד אחד ואמאי שניהם נשבעין
אותם שהמוכר מסייעו יפטר משזוהי
ואיך ישבע שזוהי דאורייתא והשתא
גרס ספיר ולא ידע דאי ידע הוה
נאמן כעד אחד ומיהו ה"מ לשנויי
דליתיה קמן דנשייליה ור"י מפרש
דנשאל להם ממני קבל המוכר המעות
שאין לנו חושדין אותן לשקר זוה
לומר נתיי וזהו לא נתן וגם הם
אינם חלוקים אלא למי נתלזה המוכר
אבל נתיי המעות אינם חלוקין:
לימא מהני ד"א כבן ננס. מלינו
למימר ידוע ספיר דמתני'
אפשר דתרוייהו צהדי הדדי אגבהו
ומ"מ פריך שיחולקו בלא שזוהי אחרי
שאפשר בלא ליהי שזוהי שור ומשני
התם ודאי איכא שזוהי שור:
התם ד"א תפיס תרוייהו. כ"א
האחד ואע"ג דאפי' צעומדת
באגס אית להו לרבנן המוליא מחזירו
עליו הראיה מ"מ מיקרי האחד
תפיס מחמת חזקת מריה קמא ואית דגרס התם דחד מינייהו הוא:
היכא דאיכא דררא דמונא. פירוש שצלה טענותיהם יש ספק
לצ"ד דיש לאחד תביעה על חזירו בלא טענות כגון
שזור שנגח את הפרה (ב"ק דף מו.) ומחליף פרה בחמור^(א) אחרי
שהספק נולד מעצמו דין הוא שיחולקו אפילו בלא שזוהי:
ומה התם דאיכא דררא דמונא. ואיכא למימר כולה דמר.
לא פריך אלא אי סומכוס ס"ל כרבנן דבן ננס ללא
חיישי לשזועת שור דלבן ננס אדרבה היכא דאיכא למימר כולה
דמר פלגי בלא שזוהי משום דאיכא צודאי שזועת שור:
ומה התם דאיכא דררא דמונא. בפרק ח"ה (ב"ב דף קה. ושם)
גבי ארצה דאמר רב נחמן כל דאלים גבר פריך מהמחליף
פרה בחמור דחולקו ומשני התם איכא דררא דמונא ולא פריך
ומה התם דאיכא דררא דמונא ואיכא למימר כולה דמר יחולקו גבי
ארצה דאיכא למימר דתרוייהו הוא ואין חולקין אלא כל דאלים גבר
כדפריך הכא היינו משום דלענין חלוקה סדרת דררא דמונא
היא טובה מאחר שספק גמור הוא בלא טענות דין שיחולקו אבל
ארצה אע"ג דאפשר דתרוייהו היא כיון דליכא דררא דמונא ואין
אוחזין הוי דינא כל דאלים גבר אבל לענין שזועת אין מועיל סדרת
דררא דמונא לחלוק בלא שזוהי אחרי שהיא צודאי של אחד
מהם סדרת הוא שיחולקו בשזוהי אולי יודה אחד מהם:

דמורה ואמר. מורה היתר לעצמו לאחוז בה בלא משפט: **לאו מידי**
חסר. אינו מפקיד כלום בזה לאו ודאי בלא טורח: **אבל מקח**
וממכר דליכא למימר הכי. ואע"ג שזה גם הוא נתן את המעות
למוכר כדאוקמינן לקמן דנקט מתרוייהו חד מדעתיה וחד בע"כ
וכשיחולקו יטול זה חצי מעותיו וזה
חצי מעותיו אפ"ה חסרון הוא אלא
דאי לא הוה לריך לה לא הוה מהדר
אצתרה למזנה וזה שצא לחלוק וליתן
חצי דמים שלא כדין ממסרו: **דמי קא**
היצנא. דמים אני רוצה ליתן: **אבל**
מליאה דליכא למימר. חזרי ילך
וימנא אחרת זה ודאי מחסרו ממון:
ולחזי זוזי ממאן נקט. נשאל את
המוכר ממני קיבל דמיה דתינא
בקדושין (דף עג:.) נאמן בעל המקח
לומר לזה מכרתי ולזה לא מכרתי.
ואע"ג דמסיים צ"ח שמקחו צידו אבל
אין מקחו צידו אינו נאמן שלא נתן
לצ' לדבר כל כך להיות זכור מאחר
ששניהם חזרו אחריהם צפיקוק דמיה
הא אוקמינא התם דנקט זוזי
מתרוייהו מחד מדעתיה ומחד בע"כ
דכיון דלא עליה רמיא לאסודי לא דק
כולי האי להיות מזהר משלהכו מלפניו
הי מדעתיה והי בע"כ אבל היכא דלא
קיבל דמים אלא מחד מידכר דכיר
ליה: **לא לריכא דנקט זוזי מתרוייהו.**
ה"ג ולא ידעינן מהי מדעתיה ומהי
בעל כורחיה. ולא גרסי' ולא ידע דאפי'
ידע צו אין המוכר נאמן משלהכו
כדמוקי התם: **מסני'.** דמשבע
לתרוייהו וחד משבע לשיקרא: **דלא**
רבנן ננס. במסכת שזועות (דף מה.)
גבי חנוני על פנקסו: **אלו ואלו.** באין
לצ"ד על מנת לישבע אחד מהם
לשואל אמר בעל הבית לחנוני תן לצני
חטים צדינך ועלי לשלם או לפועלים
בסלע מעות שאני חייב בשכרם ועלי
ליתן סלע הוא אומר נתמי והוא אומר
לא נטלתי ושניהם תובעין את צע"כ
שניהם נשבעין ונוטלין מצעל הבית
אמר בן ננס כיצד אלו ואלו באין ליה
שזועת שור אלא שניהם נוטלין
בלא שזועה: **אימור צהדי הדדי**
אגבהו. למליאה וכל אחד ואחד חזרו חזרה תחילה וכולה
שלי וכי משבע על חליה קושטא משבע. ולענין מקח וממכר
נמי שמה לשניהם נתלזה: **כסומכוס.** צבצא קמא גבי שור שנגח
את הפרה ומנאל עזברה צדה (דף מו.). עליו הראיה. צעדים
ואי לא לא גבי מידי והכא חולקין [בשזועה]: **ה"ג אי אמרס**
בשלמא רבנן הסס דלא ספסי תרוייהו אמור רבנן כו' הכא דספסי
תרוייהו פלגי בשזועה אלא אי אמרס סומכוס ומה הסס דלא
ספסי תרוייהו אמר סומכוס פלגי בלא שזועה הכא דספסי
תרוייהו לא כל סקן: תרוייהו ספסי. ואין כאן מוליא מחזירו:
בשזועה פלגי לה. כיון דמחסר גזוינא צמה שחזירו תופס
דהאי תפיס כולה והאי תפיס [בכולה]^(א) לא קיס להו לרבנן
להוציא ממון מחזקתו צדי כדאמר' התם לרבנן דצעי רחיה
הצריכוס שזועה: **שמה ושמה.** כי התם דקתני נמאל עזברה
צדה ואין ידוע אם עד שלא ילדה נגחה אם משילדה נגחה
ולא מת הולד מחמת הנגיחה אלא מאליו וכיון דכל חד שמה
טעין ליכא למרמי עליהו שזועה: **דרבה בר רב הונא.** בפרק
השואל לקמן (דף קה. ק.) **דררא דמונא.** חסרון ממון. שאם
יפרע זה שלא כדין הוי חסרון ממון ואם נפטרנו שלא כדין
נמנא זה חסר ולד פרתו: **ומה הסס דאיכא דררא דמונא**
כו'. איזה מהן שמפקדי החצי שלא כדין אתה מחסרו ממון:
ואיכא

דאי תנא מציאה הוה אמינא מציאה הוה
דרמו רבנן שבוועה עליה משום דמורי ואמר
חבראי לאו מידי חסר בה איול אתפיס ואתפליג
בהדיה אבל מקח וממכר דליכא למימר הכי
אימא לא ואי תנא מקח וממכר^(א) הוה דרמו
רבנן שבוועה עליה משום דמורי ואמר חבראי
דמי קא יהיב ואנא דמי קא יהיבנא השתא
דצריכא לדידי אשקליה אנא וחבראי ליוזל
למרח ליוזבן אבל מציאה דליכא למימר הכי
אימא לא צריכא מקח וממכר^(א) ולחזי זוזי ממאן
נקט לא צריכא דנקט מתרוייהו מחד מדעתיה
ומחד בע"כ ולא ידענא מי הוה מדעתיה ומי
דאי בן ננס האמר^(ב) כיצד אלו ואלו באין לדידי
שבועת שור אפילו תימא בן ננס התם ודאי
איכא שבועת שור הכא איכא למימר דליכא
שבועת שור אימור דתרוייהו בהדי הדדי
אגבהו לימא מתני' דלא כסומכוס דאי
כסומכוס האמר^(ג) ממון המוטל בספק חולקין
בלא שבועה ואלא מאי רבנן הא אמרי המע"ה
האי מאי אא"ב רבנן התם דלא תפיס תרוייהו
אמרו רבנן המוציא מחבירו עליו הראיה הכא
דתרוייהו תפיס [פלגי] לה בשזועה אלא אי
אמרת סומכוס השתא ומה התם דלא תפיס
תרוייהו חולקין בלא שזועה הכא דתרוייהו
תפיס לה לא כ"ש אפי' תימא סומכוס כי אמר
סומכוס שמא ושמה אבל ברי וברי לא אמר
ולרבה בר רב הונא דאמר אמר סומכוס
אפילו ברי וברי מאי איכא למימר אפי' תימא
סומכוס כי אמר סומכוס היכא דאיכא דררא
דמונא אבל היכא דליכא דררא דמונא לא
ולאו קל וחומר הוא ומה התם דאיכא דררא
דמונא למר ואיכא דררא דמונא למר
ואיכא

(א) קדושין עד., (ב) שזועות
מה., (ג) ב"ק לה: וש"נ,
(ד) שם לה: [ע"ש] (דף
מו.) לקמן ק. (ה) [רש"י],
(ו) לקמן ק.,
הגהות הב"ח
(א) נ"ב ופי' תנא מקח
וממכר ה"א התם הוא
דנמו:
מוסף רש"י
ולחזי זוזי ממאן נקט.
קא ס"ד שלא קיבל מעות
אלא מאחד מהם, הא ודאי
מדכיר דכיר זוזי דמאן קיבל
(קדושין עד.), כיצד אלו
ואלו באין לידי שבועת
שור. כאן לביד לישבע
שבועת שור מביניהם,
ליתבחה דלית משקר
(שבועות מה.), אמר
סומכוס אפילו ברי
וברי. דשניהם טוענים
טענת בר, ואפילו היכי
דנבעט טוען כרי לי שאני
חייב ואפילו הכי כיון דלני
דינא מספקא מאן קאמר
קושטא חולקין (ב"ב קה.).